

5. Павлов М.И. Управление рисками как неотъемлемая часть системы управления предприятием. Причины проблем при организации управления рисками на предприятиях с государственным участием. [Электронный ресурс. Джерело доступу: http://www.iaa.ru/inner_auditor/publication/member_articles/]

6. А. Ворончихин. Разграничение функций управления рисками, внутреннего контроля и аудита. [Электронный ресурс. Джерело доступу: http://www.iaa.ru/inner_auditor/publication/member_articles/voronchihin/]

Рибчак Діана

магістрант

Науковий керівник: Слободяник Ю.Б., д.е.н., професор

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Україна рухається шляхом євроінтеграції, а ринкові умови господарювання і гармонізація бухгалтерського обліку та звітності з Міжнародними стандартами фінансової звітності породжують необхідність якісної перевірки достовірності облікової інформації. Тому все більша кількість українських підприємств звертаються за аудиторськими послугами, що сприяє розвитку аудиту в країні. Для ефективного виконання аудиторами їх функцій з 1 січня 2004 року Україна перейшла на Міжнародні стандарти аудиту (далі – МСА) [1], що стало темою для дискусій та досліджень вчених.

Серед вітчизняних науковців та практиків проблеми застосування МСА в практиці українських аудиторів висвітлювали: В. П. Бондар, Н. І. Дорош, Т. В. Давидюк, В. П. Завгородній, С. О. Левицька, О. А. Петрик, Н. М. Проскуріна, О. Ю. Редько, Н. В. Хомяк та ін. Проте даний аспект потребує подальшого дослідження.

Однією з найбільш актуальних проблем, що стосуються аудиторської діяльності сьогодні, є проблема забезпечення контролю якості роботи і дотримання етичних норм аудиторами. Потрібно забезпечити розуміння аудиторами та фахівцями, що працюють у даній сфері, важливість якісного виконання покладених на них обов'язків, що пов'язано зі специфічністю аудиторської діяльності.

Чинні Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [2] передбачають, що аудиторська фірма повинна встановити та підтримувати систему контролю якості, яка б включала політики і процедури стосовно кожного з його елементів, а саме: відповідальність

керівництва за якість на фірмі; відповідні етичні вимоги; прийняття та продовження стосунків з клієнтами і конкретних завдань; виконання завдання; людські ресурси; моніторинг.

Окрім внутрішнього контролю якості роботи аудиторської фірми, існує зовнішній контроль, який можна поділити на попередній (при реєстрації аудиторських фірм, при складанні претендентами кваліфікаційних іспитів на отримання сертифікату аудитора тощо), поточний (постійне або періодичне спостереження за діяльністю аудиторських фірм) та наступний (діяльність Комісії АПУ з контролю якості та професійної етики).

Як зовнішні, так і внутрішні процедури перевірки контролю якості повинні проводитися об'єктивно і неупереджено стосовно об'єкта контролю якості аудиту.

Можна визначити таку гіпотезу: про якість аудиту треба говорити тільки тоді, коли практика застосування етичних принципів професійного аудиту максимально збігатиметься з етичними нормами економічних відносин у суспільстві в цілому. Напрошується висновок, який полягає в тому, що імплементація незалежного професійного аудиту за абсолютного дотримання його етичних норм в українську сучасну бізнес-практику передчасна, адже мета аудитора та його замовника розходиться за різними векторами дій. Проте аудит у країні прижився саме тому, що на даному етапі в аудитора і замовника є одна мета – отримання прибутку. Тому О. Редько ще раз підкреслює, поки професійні етичні норми будуть на останньому місці, а гроші – на першому, розмови про якість аудиторських послуг (як і консультаційних, освітнянських, інформаційних тощо) вести зарано [6, с. 47].

Застосування МСА в Україні дає можливості для вітчизняних аудиторів влаштуватись на роботу до міжнародних аудиторських компаній, а українським аудиторським фірмам вийти на міжнародний ринок аудиторських послуг, що сприяє розвитку не лише аудиту як сфери діяльності, а й країни загалом.

Ефективним є надання переваги при формуванні штату аудиторської фірми молодим спеціалістам. Це зумовлено здібностями кращого сприйняття нової інформації, гнучкістю, пристосуванням і освоєнням нових зміни в законодавстві, готовністю вчитись [5].

Доцільно сприяти співпраці керівників успішних аудиторських фірм і студентів, аспірантів, аби надати можливість останнім мати не лише теоретичні знання щодо МСА, а й уявлення про їх практичне застосування, що відіб'ється на їх подальшій реалізації себе у сфері аудиту.

Проблеми, висвітлені науковцями раніше, і сьогодні залишаються актуальними, тому необхідно їх вирішувати, враховуючи діючу практику аудиту в Україні та не оминаючи використання передового зарубіжного досвіду.

Серед першочергових завдань аудиторської фірми щодо формування системної методичної та організаційної бази контролю якості послуг, які може надавати аудиторська фірма: забезпечення високого рівня професійної освіти та досвіду роботи спеціалістів аудиторської фірми; розробка адаптованих до потреб національного суспільно-економічного розвитку стандартів аудиту; дотримання етичних норм професійної поведінки; створення дієвої системи довіри до результатів виконання своїх зобов'язань тощо [4, с. 224].

Безперечно, застосування МСА в Україні призводить до таких позитивних результатів, як:

- прозорість та зрозумілість для всього світу системи аудиту в нашій державі;
- забезпеченість більшої довіри з боку потенційних міжнародних партнерів;
- можливість виходу на міжнародний ринок;
- у багатьох випадках велика надійність інформації;
- прозорість інформації, що забезпечується шляхом дотримання правил аудиторської діяльності [3].

Отже, застосування МСА в Україні підвищує рівень якості послуг та рівень довіри до професії з боку споживачів аудиторських послуг, а також забезпечує певний рівень гарантій достовірності аудиторської перевірки, що посилює діючу систему економічного контролю. Проте проблеми контролю якості наданих аудиторських послуг повинні вирішуватись в першу чергу, задля подальшого процвітання аудиторської діяльності у державі.

Список використаних джерел

1. Про порядок застосування в Україні Міжнародних стандартів аудиту Рішення АПУ від 18.04.2003р № 122/2 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/msa>
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2013 року, ч. 1 / Переклад з англ. О. Л. Ольховікова [та ін.]. – К. : Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України. – 2014. – 976 с.
3. Генова О. С. Необхідність переходу українського аудиту на міжнародні стандарти [Електронний ресурс] / О. С. Генова, Л. А. Сахно // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси – 2013. Вип. 10(3). – С. 152-157. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10\(3\)_26.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10(3)_26.pdf).
4. Левицька С. О. Якість аудиторських послуг як оцінка довіри до бізнесу / С. О. Левицька // Розвиток бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту у ХХІ-му столітті. Тези виступів. – Ж. : О. О. Євенок – 2015. – С. 223-224.
5. Омеляненко Т. В. Теоретичні аспекти формування та розвитку аудиту в Україні [Електронний ресурс] / Т. В. Омеляненко // Сборник научных трудов "Вестник НТУ "ХПИ" : Технічний прогрес та ефективність виробництва №54 – Вестник НТУ "ХПИ", 2008. – Режим доступу : <http://www.kpi.kharkov.ua/archive>.
6. Редько О. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія / О. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – №1. – С. 46-53.

